

(Time- 2:30 Hours)

(Total Marks- 75)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B. 1. Attempt all questions.

2. All questions carry equal marks.

- Q.1a)** Discuss fundamentals and Salient features of Ancient Indian Education. **15**
- OR**
- b)** Explain the duties of teacher and student during Vedic & post Vedic period. **15**
- Q.2 a)** Compare the methods of teaching in Buddhist and Brahmanical education. Discuss the status and role of female education in Buddhist educational institutions. **15**
- OR**
- b)** Evaluate the significance of the Inter University Board. Discuss the establishment of new universities and their role in shaping educational progress. **15**
- Q.3 a)** Discuss the growth and significance of technical education in India. **15**
- OR**
- b)** What are the major recommendations of Rammurthy Review Committee? **15**
- Q.4 a)** Identify some problem of inclusive education and discuss some of the measure being taken with respect to inclusive education? **15**
- OR**
- b)** State the remedial measures which can be undertaken to overcome the problem of wastage and stagnation? **15**
- Q.5 Write short notes on Any Four.** **15**
- a) Swadhyaya or Self Learning
 - b) Merits of Buddhist Education.
 - c) Demerits of Hunter Commissions Recommendation.
 - d) Functions of Inter-University Board.
 - e) Leadership role of teacher educators.
 - f) Privatization of Higher Education.

(वेळ- २: ३० तास)

(एकूण गुण- ७५)

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना:- १) सर्व प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ अ) प्राचीन भारतीय शिक्षणाच्या मूलभूत आणि ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. १५
- किंवा
- ब) वैदिक आणि वेदोत्तर काळात शिक्षक आणि विद्यार्थी यांची कर्तव्ये स्पष्ट करा. १५
- प्र.२ अ) बौद्ध आणि ब्राह्मणी शिक्षणातील शिकवण्याच्या पद्धतींची तुलना करा. बौद्ध शैक्षणिक संस्थांमधील स्त्री शिक्षणाची स्थिती आणि भूमिका यावर चर्चा करा. १५
- किंवा
- ब) आंतरविद्यापीठ मंडळाच्या महत्वाचे मूल्यांकन करा. नवीन विद्यापीठांची स्थापना आणि शैक्षणिक प्रगती घडवण्यात त्यांची भूमिका यावर चर्चा करा. १५
- प्र.३ अ) भारतातील तांत्रिक शिक्षणाची वाढ आणि महत्त्व याविषयी चर्चा करा. १५
- किंवा
- ब) राममूर्ती पुनरावलोकन समितीच्या प्रमुख शिफारशी कोणत्या आहेत? १५
- प्र.४ अ) सर्वसमावेशक शिक्षणाच्या काही समस्या ओळखा आणि सर्वसमावेशक शिक्षणाच्या संदर्भात घेतलेल्या उपाययोजनांबद्दल चर्चा करा? १५
- किंवा
- ब) गळती व स्थगनावरील उपचारात्मक उपाय सांगा. १५
- प्र.५ कोणत्याही तीनवर टीप लिहा. १५
- अ) स्वाध्याय किंवा स्वयं अध्ययन
- ब) बौद्ध शिक्षणाचे गुण.
- क) हंटर कमिशनच्या शिफारसींचे दोष.
- ड) आंतर-विद्यापीठ मंडळाची कार्ये.
- इ) शिक्षक शिक्षकांची नेतृत्व भूमिका.
- ई) उच्च शिक्षणाचे खाजगीकरण.
